

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.		Dr. VARGA LAJOS.	
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Felelős szerkesztő:	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
		SZATHMÁRY ZOLTÁN.	Arany János-u. 2. sz. Telefon 452.

A munkátlanokért.

— már. 9.

Mindenki örömmel látja már a napok hosszabbodását; hogy vége felé jár a tél és nemsokára kezdődik a tavasz, amikor ismét gyönyörködhetünk a természet megújulásának a bájos, csodás tüneményében.

Közeledünk ismét a költőktől annyiszor megénekelte tavasz felé. Gondolnak-e azonban szerencsés anyagi helyzetben élők arra is, hogy az emberek igen nagy része különösen nehezen varja a tavasz bekövetkezését; de nem annyira a természet szépségei lebegnek szemei előtt, hanem első sorban a tavasszal nagyobb mértékben kínálkozó munkaalkalmak, melyektől kétségbeesztő, szomorú helyzetük javulását várják? Külföldön a hatóságok és egyesek tudva azt, hogy a tél folyamán több ezerre rug azok száma, akik munka nélkül nyomorognak és hogy ezek száma és nyomorúsága éppen a tél és tavasz közötti időben a legnagyobb, mindent elkövetnek a szerencsétlenek sorsának enyhítésére.

Magyarországban, mint első-

sorban földmivelő államban, a tavaszi munka bekövetkezése előtt még nagyobb nyomorúság, mint masutt; és mégis nálunk sokkal kevesebb történik e szerencsétlenek sorsának enyhítésére. Pedig ezek a munkátlanok annyival inkább megérdemlik, hogy helyzetükön könnyítsenek, mert igen sok olyan egyén van közöttük, aki inkább hajlandó a legnagyobb nyomort elűzni, hogysen alamizsnát elfogadjon.

Viszont igen sok érdemtelennel koldus a könnyen felrevezethető társadalomtól a maga erőszakosságával nagy összegeket zsarol ki.

Igyekezzenek tehát a hatóságok és egyesek ezen nehéz időszakban a pénzből és élelemből kifogyott embereknek lehetőleg munkát adni. — Akik szűkebb viszonyok között élnek, azok szoritkozozanak csak a szükséges és hasznos munkák végzetésére, míg a vagyoniilag tehetősebbek és a hatóságok ne idegenkedjenek a kevésbé sürgős, vagy a kevesebb hasznot hajtó munkálatok végzetésétől sem, csak azért, mert a szűkösödő embertársainknak munkát adhassanak. Munkát és

nem alamizsnát adni, mert az utóbbinak elfogadása bizony sokakra nézve nagyon nehéz és lealázó.

Külföldön sok, részint az államtól, részint magánosoktól fenntartott telep van munkanélküliek foglalkoztatására. Azonkívül a külföldi hatóságok, midőn a munkahiány a legnagyobb, mindenféle szabályoztató munkálatokat végeztenek mielőtt nemesak a közéletnek van haszna, hanem ez a szegényeknek is nagy segítség.

A külföld utánpótlása nem minden tekintetben helyes ugyan nálunk, de ilyen dolgokban bizony jó volna példát venni, hogy a mai ebbeli szomorú viszonyainkon javithassunk.

A lacfalusi pópa beszélt.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 9.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A házszabályrevízió ellen az első szónok:

Lukács László első sorban azt kérdi,

Sóhajok könyvéből.

I.

Szerelmet üzve nappal, éjjel,
Tajtékos, izzó szenvedéllyel,
Keresztül im' egy hosszú éltlen
Sok csókos órált álaltétem.

És multak órák... tüntek évek,
Jöttek telkemnek szörnyű vénék
S a sok szerelmet eltemtettem,
Csókokkal együtt — elfeledtem.

Nem emlékszem... csupán egy csókra,
Ami utolsó búcsúzóra
Halott ajkadra ráleheltem
Azt az egyet sohsem felejttem
Itt ég ajkamon temetetlen.

II.

Van nekem egy nótám,
Szomorú is, vig is,
Olyan mint a lelkem,
Kacag is, meg sir is.

Mosolyog az arcom,
De azért a bánat
Itt ül telkem mélyén
S édes jó asszonyom
Ugy sírok utánad.

Szathmáry Zoltán.

A pap meg a pipa.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Z.

Itt történt nálunk, hogy bement valamelyik reggel egyk fényes kereskedésbe a dorogi szurós atyafi tajtekipipát venni.

A kereskedő kirakott ebe egy halmsz különfele, szőbnél-szebb pipát.

Az atyafi csak válogat, csak válogat.

Hanem hej, de nehéz a közt a sok szép pipa közt válogatni.

Egyiknek ezüst a reze, de nincs olyan szép karesu a nyaka, mint annak a másik kis makra pipának. Hanem a kis makra pipának olyan „vastag a fala”, hogy két csipet dohány sem fér bele. Annk a kánász-pipának éppen, hogy megfelelt a nagysága, de „divatlan”. E se utolsó ppa lenne, ez a kis sárga kupakos, de makra olyan vékony szár jár bele, mint a strimfi ködöttü.

Az atyafi csak válogat s teszi a megjegyzést egyre-másra.

A kereskedőnek meg viszket már a talpa a türelmetlenségtől. Ezer ember kellene ilyenkor a pudli mellé, hogy a sok vevőt illendően kiszolgálhassa.

— No atyafi, hát választott-e már?!

— Hászen az a szélső csak megjárós lenne; ha nem volna olyan kurta a nyaka, mint a futó tók szára, meg is venném.

A kereskedőt pedig nem bárány-tejen nevelték.

— Na barátom, ha itt nem kap kedvére valót, akkor menjen a paphoz.

Szünet.

Délutánra járt már az idő. A kereskedő boltjában alig tudtak a vevők egymástól mozogni.

Egyszer csak megjelenik a boltajtóban a mi emberünk.

Eppen egy félóraába került, míg odaférközött, a pudli mellé.

A kereskedő sok embert lát egy nap, de hogy is ismerne rá a reggeli atyafira.

— Mit parancsol, kerem? — kérdi a mi ismerősünktől.

— Hát voltam ott a pipa dolgában! — felel az öreg.

A kereskedő ámulva néz a mi emberünkre mi sem természetesebb, mint hogy megkerdi:

— Hol, urambátyám?

— Hát, amint mondani tetszett, a papnál; azt mondta, ő nem avatkozik bele a mi dolgunkba. Hát mégis csak a sárga-kupakos pipánál maradok!

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

kik a szülei ennek az indítványnak. Ez az eszme bedobott a képviselőházba, némelyek magukévá tették és így jött létre a január 14-iki értekezlet. De ebben a kérdésben végül nem a parlament, hanem a kormány akarata érvényesül.

Elismeri, hogy mindenütt szükséges a rend.

Egy hang: Igen, a Lipót-rend!

Lukács László: Foglalkozni kell azonban amaz indokokkal, amelyek miatt a kormányt revízióra utalták. A miniszterelnök a konferencián azt mondta, hogy nem a hatalmi kérdés, hanem csupán a választói reform teszi szükségessé a reformot. Ez a komoly beszéd azonban már későn jött. Ekkor már verig sértettek bennünket, nemcsak éretlen közbeszólásokkal, hanem belügy- és kultuszminiszteri székben is.

Foglalkozik ezután azokkal a sérelmekkel, amelyek a perifériákon érik a nemzetiiségeket. Magyar lapból idéz annak igazolására, milyen visszaélések történnek a választásokon.

Nagy Emil beszédének egyes, a nemzetiségek ellen szóló részleteit bírálja. — A nemzetiségek kulturális fejlődését nem akadályozhatta meg a szabadelvű párt bukása, nem akadályozhatja meg sem a választási reform, sem pedig a házszabályrevízió. De hol vannak azok a népszerű javaslatok, amelyeknek elfogadását Nagy Emil a házszabályrevíziótól reméli. Tessék először megmutatni azokat a népszerű javaslatokat, amelyek megfogják látni, hogy nincs a parlamentnek egyetlen pártja sem, sem a disszidensek, sem a nemzetiségek, amely a javaslatoknak utját akarná állani.

Beszéde közben a szónok öt perc szünetet kér.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Lukács László folytatja beszédét. A horvát obstrukció öt is gondolkodóba ejtette, de a horvátok megmagyarázták nekik, hogy élet-halál harcra van szó, mert a kormány nemzeti létüket támadta. Ki akarja mutatni a törvényből, hogy van román és magyar nemzetiség. Felolvass egy nagyváradi törvényeségi híreket ennek bizonyítására.

Elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál, mert most már minden figyelemzetes nélkül megvonja tőle a szót.

A függetlenségi-kör közgyűlése.

Beszámolás egy évi működéséről.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) A függetlenségi-kör folyó hó 8-án, vasárnap d. u. 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlést a tagok élénk érdeklődése mellett. A tágas terem zsúfolásig megtelt, mikorra B. Nagy János elnök a közgyűlést megnyitotta. A kör múlt évi működéséről Tassi Miklós titkár számolt be. Jelentésében felölelt minden olyan mozzanatot, mely a kör anyagi és szellemi ügyeire vonatkozott. Kiemeljük a következőket;

A körnek 579 tagja van. Vagyona 21,049 kor. értéket képvisel. Azonkívül, hogy a Csokonai-kör alapítótágjai közé belépett a kör, 140 koronánál többet fordított adományokra. Fillérből mindenüvé áldozott, ahol a magyarság erősítéséről, a tudomány ápolásáról és szerencsétlenek felségélyezéséről volt szó.

Az évi jelentés keretében mutatta be titkár a helybeli siketnéma intézet gyűjtő perselyét. Megható szavakkal esztelto a siketnémák szomorú sorsát és azt a nemes munkát, melyet az intézet tanárai kifejtnek a siketnémák oktatása körül és az emberbaráti szeretet nevében adakozásra szólította fel a gyűlés tagjait. E felhívásnak szép eredménye lett. Egyetlen jelenlevő sem maradt el, ki filléreiből ne áldozott volna a siketnémák javára.

A számvizsgálók és könyvtárnok jelentését örvendetes tudomásul vette a közgyűlés és az elnökségnek a sikeres vezetésért elismerést és köszönetet szavazott. Megbizta a közgyűlés az elnökséget — B. Nagy János és Kovács Lajos felszólalásai alapján, — hogy a kör két régi és érdemes tisztviselőjének: Tassi Miklós titkár és Szendi Imre könyvtárnok tiszteletére, — évtizedet meghaladó munkásságuk méltánylása és az irántuk érzett szeretet jeléül, — társas vacsora rendezése iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg és találjon módot arra nézve, hogy nevezett tisztviselők érdemeit a kör méltóképen jutalmazza. — A közgyűlés a Szózat hangjai mellett osztott szét.

Hajdúvármegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— március 18.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtti ülést tartott Wesspremy Zoltán főispán elnöke alatt. Az ütésen a szakreferensek terjesztettek elő a múlt hónapról szóló közigazgatási jelentéseiket.

Az ülésen jelen voltak Kovács Gyula alispán, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Losonczy Álmós dr. tiszti főorvos, Nabráczky Béla dr. aljegyző, Latnovics Mihály államépítészeti főmérnök, Faust Elek pénzügyigazgató, Csanky Viktor tanfelügyelő, Balogh Sándor, Baltazar Dezső dr., Kömmerling János, Kiss Ferenc, Radics Sándor, Lóghy Béla dr., Nagy Gábor dr., Igazoltak távollmaradásukat Czeglédy Mihály dr. tiszti ügyész, Kalmán Lajos és Csapó István.

Az alispáni jelentés.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok jók voltak. Kiad ak február havában 17 utlevelet. A múlt év februárjában 77 utlevelet váltottak. Megszűnt a sertésvész Tégláson, ellenben félépelt a takonykor Püspökladányon és Nádudvaron, a veszettség Balmaújvárosban, a ruhkór és sertésvész Vamospércsén.

Főorvosi jelentés.

A közegészségügyi állapotok kedvezők, jobbak, mint január hónapban. Magas a születések száma, de a halálozások száma is, a népszaporulat mégis jelentékeny. Az influenza apadt, ellenben a tüdőgyulladás szaporodott. Roncsolótörök 5 községben 13 gyermekben mutatkozott, 3 halálozással; a vohány 7 községben fordult elő 28 gyermekkel 12 halállal; a kanyarót 140 gyermek kapta meg, akik közül 6 halt; a tifusz 6 községben fordult elő; a 16 beteg közül 6

meghalt, 3 felépült, 9 ápolás alatt maradt. A számarhurut és bárányhimlő nem okozott haláleset. Rendkívüli szerencsétlenség 4 okozott halált: Ha. duböszörményben 15 hónapos leány marófogot ivott, Balmazújvárosban egy öreg asszony megfagyott, Nádudvaron egy anya szüles közben elvérzett, Hajdúhadházon a vonat egy férfit elgázolt; Nádudvaron felakasztotta magát egy öreg ember.

Született a múlt hónapban 572 gyermek, 16 holtan, meghalt 406 egyén, a természetes szaporodás 156.

Az adózás.

Egyenes adóban 244,812, hadmentességi díjban 1122, bélyegjövédékben 117,063, jogilletékben 50,413, a jövédékben 357, dohányjövédékben Debrecenrel együtt 127,047, határvámjövédékben 22,643, fogyasztási és italközlésben 14,854 korona. A múlt évihez képest egyenes adóban 6202, jogilletékben 1219, dohányjövédékben 22,303, határvámjövédékben 3213, italban 64 koronával több, hadmentességi díjban 837, bélyegjövédékben 3262, díjjövédékben 59 koronával kevesebb folyt be. A pénzügyigazgató 3, a miniszter felhatalmazása alapján 79 esetben engedélyezett határozást.

Tanügyi állapotok.

A hajdúszoboszlói ref. iskolánál Boszörményi Ferenc és Lőrinc 200 korona fizetés és 400 korona korpótléket, Boszörményiné Sirkovicz Ida, Rakotyané Mindszenti Irma és Szabó Márton 200 korona fizetés és 200 korona korpótléket, Juvér Gábor, Juhasz Izabella és Parti Mihály 200 korona fizetést kiegészítő államsegélyt. A hajdúszoboszlói ref. iskolánál Csiky Kalman és Szabó Károly 600 korona fizetés, Gál Zsigmond 400 kor. korpótlék, Nemeti Lajos és K. Nagy Sándor 200 korona korpótléket, Szücs József nyugalmazott tanítónak pedig 33 korona 33 fillér korpótlék államsegélyt, a püspökladányi ref. iskolánál Csizsár Ferenc részére 862 korona fizetés, Janosi Antal, Ari Gyula, Szabó Elek, Sücs János, Andorkó Márton, Kovács Lajos 400 korona korpótlék, Daróczy Pál és Nagy Pál 200 korona korpótlék, Nagy R. Zs. és Papp Ida 900 korona fizetés és 200 korona korpótlék államsegélyt. Sikolya Albert alsó-józsai ref. tanító 722 korona fizetés-kiegészítő, Nagy Ambrus és Papp Zsigmond téglási ref. tanítók 400 korona korpótlék, a hajdúnánási ref. iskolánál Batta Antal, Bán Gejza, Dobos László, Dobrossy István, Farkas József, Jambor Kálmán, Kiss Ilés, Kovács Imre, Magi Lajos, Nagy Pál, Nyakas Sándor, Somogyi Gábor és Takács Ambrus 400 korona korpótlék, Csontos Agner, Falatu Terez, Csontos Margit és Somlyai Szabó Vilma 200 korona korpótlék, Szanka Margit és Lovas Lenke 900 korona fizetés, Újvárosi Antal 900 korona fizetés és 200 korona korpótlék államsegélyt. Várady Lajos és Boldizsár Zsigmond nádudvari ref. tanítók 400 korona korpótlék. Weiss Peter hajdúszoboszlói ref. tanító 380 korona fizetés-kiegészítő államsegélyt, Bau Béla vámospércsi zsidó tanító 900 korona fizetést és 200 korona korpótlék államsegélyt kaptak.

Apponyi Albert közoktatásiügyi miniszter a hajdúszoboszlói iparostanonciskolának 1000, a hajdúnánási 1700, a hajdúszoboszlói-nak 1450 korona államsegélyt, a Gőczeit tanítók egyesületének az állami tanítók utköltseire 82 koronát, Hegyi Ignác hajdúnánási nyugalmazott zsidó tanítónak 40, özvegy Baesay Antalné hajdúdorogi gör. kath. tanítóvezetéknek 30 korona segélyt utalványozott, Cseh Irén hajdúdorogi tanítónőnek három hava szabadságot engedélyezett.

Kalap ujdonságok

a tavaszi idényre óriási nagy választékban

HAJDU

divatüzletébe már megérkeztek
Piac-utca 50. szám.
Megyeház mellett.

Városháza és vármegye.

A közigazgatási tanfolyam vizsgáló bizottsága. A közigazgatási tanfolyam vizsgáló bizottságát tegnap alapította meg a vármegyei közgyűlés. Az első bizottság elnökeként Wesspremy Zoltánt, helyettesévé Czeglédy Mihály dr.-t, a második bizottság elnökéül Pénzes Sándort, helyettesévé Oláh Károlyt választotta meg a közgyűlés.

Posta Halapon. Debrecen városa átiratot intézett volt a nagyváradai postaigazgatósághoz, melyben azt kérte, hogy Halapon postaügynökséget létesítsen az igazgatóság. A nagyváradai igazgatóság hajlandó volt a kérelmet teljesíteni és átírt a tanácsnak, hogyha akad megfelelő egyén a postaügynökségre, annak hajlandó évi százhusz koronát adni. A tanács közbenjárására a halapi tanító hajlandónak mutatkozott a postaügynökséget elvállalni, de csak a levelekre, míg esomagok, pénzutalvány kezelésére csak azon esetben vállalkozik, ha legalább évi 400 korona fizetést és 120 korona szolgatartási általányt kap. A tanács éreztette a dologról a nagyváradai postaigazgatóságot.

A 39. gyalogezred visszahelyezése. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a 39. ik gyalogezred visszahelyezése érdekében a honvédelmi miniszter utján felír a hadügyminiszterhez. A feliratnak, amely már a harmadik lesz, aligha lesz eredménye.

Új városi polgarok. Nóth Antal zenetanár és Boros György folyamodványt intétek a tanácshoz, hogy vegyék fel őket Debrecen város községi kötelekébe. A tanács kimondta, hogy 50 korona díj lefizetése mellett mindenki egyént felveszi a községi kötelekébe.

A város önbiztosítási alapja. Megírtuk volt, hogy a gazdasági bizottság önbiztosítási alap létesítését javasolta a tanácsnak. Roncsik Lajos főszámvevő 20 évre visszamenőleg a város által biztosítási díj fejében befizetett összegeket, amelyek 270 ezer koronára rúgtak s ennek ellenében a város csak 54 ezer koronát kapott vissza. A tanács az ügyet átteszi a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

A lépfene-oltás. A temesvári gazdasági feliratot intézett a földmiveltésiügyi miniszterhez, akitől azt kéri, hogy tegye kötelezővé a lépfene elleni beoltást. A feliratot pártolás végett megküldte a temesvári gazdasági Debrecenhez is, de a gazdasági bizottság vasárnapi ülésén úgy határozott, hogy ezt a feliratot nem pártolja.

Hitel favágásra. Török Gábor főerdész 10 ezer korona hitelt kért favágásra. A tanács tegnapi ülésén megszavazta a hitelt a forgó tőkéből.

Megkezdődött a birka kihajtás. A gazdasági bizottság vasárnap délelőtti ülésén kimondta, hogy hetfőtől kezdve megengedi a birka kihajtást.

Automobillomnibusz Debrecenben. Megírtuk volt, hogy Bernáth Jenő vállalkozó beadványt intézett a tanácshoz, melytől engedélyt kért arra, hogy az állomástól a nagyerdőig és néhány mellékutcán automobil omnibusz járatra. A tanács kiadta az ügyet a főkapitánynak véleményadás végett, aki az engedély megadását javasolta. A tanács a főkapitány javaslatát magáévátette s az ügyet kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak. A jogügyi bizottság bizonyára kedvezően fog dönteni az ügyben, annál is inkább,

mivel már nagyon kevés a kilátásunk arra nézve, hogy a kis vasutat villamos vasúttá fogja átalakítani a részvénytársaság.

Utcaseprők és utkaparók kérelme. Az utcaseprők és utkaparók fizetésjavításért folyamodtak volt a városhoz. A tanács akkoriban úgy határozott, hogy a drágasági pótlékot fizetésjavításnak adja meg a kérelmezőknek, akik így 600 korona évi fizetést kaptak. Csakhogy a szegény utcaseprőknek és utkaparóknak természetesen nagyon mind egy volt, hogy az évi 600 koronát teljes egészében mint fizetést kapják-e meg, vagy részben, mint drágasági pótlékot, mert az a 600 korona így is, úgy is 600 korona maradt. Ezért újabb kérvényt intéztek a tanácshoz, melyben drágasági pótlékot és lakbért kérnek. A tanács kérelmeket elutasította.

Hajdumegyei radikálisok.

A fővárosi nagygyűlésről.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) Rég mult az, hogy a nemzeti felháborodás hullám verése kivetette a közéletből a darabontokat. De ezek, mint szárazon a csuka, még próbálnak életjellet adni magukról, még fincánkolnak. Ez a természetrajza annak a mozgalomnak, mely a radikális párt cégére alatt egy fedél alá hozta a leült darabont uralom alakjait, akiknek nagyon faj a nemzeti uralom és mindenféleképpen azon meszterkednek miként lehetne a mostani kormányzat pillérei alá egy kis dinamitot helyezni.

Az országos radikális párt szombaton tartotta első nagygyűlését, melyen a lefőt fődarabont, Kristóffy egy teljes órán sirta krokodilus könnyeit és beszélt mindenről, csak arról nem, hogy annak idején miért akarta ennek a szegény nemzetnek alkotmányát összetörni.

Bennünket egyébként abszolút nem érdekelne ez a gyűlés és az egész radikális párt, ha nem vettünk volna észre tagjai sorába hajdumegyeieket. Szomorúan láttuk, hogy ezen a Kristóffy-féle nagygyűlésen egy hajduváros, Hadház is képviseltette magát.

Nem tudjuk, hogy Hadházon mily talaja van a „radikális pártnak“ nevezett darabont egyesülésnek, de annyi bizonyos, hogy a gyűlésről szóló híradások szerint, azon Hadház két kiküldötte Biris Mihály és Pokrócz Ferenc jelent meg.

Szomorúan, sajnálattal tudatjuk ezt, de azt már örömmel említhetjük, hogy a többi hajduvárosok hiányzottak a gyűlésről pedig azokban is kézzel-lábbal toborzottak híveket a darabont párt ügynökei de sikertelenül.

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Iparművészeti kiállítás.

Az Iparos-Otthon dísztermében.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnapi számunkban megemlékeztünk arról a kiállításról, melyet Vojta Géza debreceni műasztalos rendezett az Iparos-Otthon dísztermében. A kiállításról most a következőkben számolunk be:

Két évvel ezelőtt az 1906. évben a városi tanács a Meszzena-féle ösztöndíjat Vojta Gézának ítélte oda. Hogy ez a derék debreceni iparos mennyire érdemelte meg a kitüntetést, azt bizonyítja a mostani kiállítás, melyet a műhelyében készült butorokból rendezett.

Egy ebédlő és egy hálószoba teljes berendezésére szükséges butorokból áll a kiállítás. Az ebédlő főnem parizander fából készült. Pompás, hatalmas méretű kredenc, egy tükrös szekrény, egy ebédlő asztal és 6 székből áll az ebédlő.

A butorok mindegyike egy-egy remekmű, Vojta Géza tervei szerint készültek, az ő művészi izlését dicsérik. A 24 személyre készült ebéd asztal ezenkívül Vojta Gézának eredeti találmánya is s már csak ennek megtekintése végett is érdemes a kiállítást megnézni.

A hálószoba berendezése tölgyfából készült. Két ruhaszekrény, két ágy, két kis szekrény és egy női három tükrös, tizenegy fiókos toaletta-asztal, mely egyben női íróasztalnak is használható.

Igy fest a kiállítás, melyet vasárnap és hétfőn nagyszámú közönség nézett meg s Vojta Géza e rövid két nap alatt is egy esomó megrendelést kapott.

Felkereste a kiállítást Wesspremy Zoltán főispán és neje, valamint a városi mérnöki hivatal számos tagja is. A városi tanács is kiállításba helyezte, hogy a Meszzena ösztöndíjjal jutalmazott helybeli iparos kiállítását megtekintni.

A kiállítás még csak ma, kedden lesz nyitva, még pedig reggeli 8 órától este 6 óráig egyfolytában. Belépti díj ma sem lesz, bárki megtekintheti.

Színház.

MŰSOR:

Kedden Casanova operette „B“ bérletben.
Szerdán Vig özvegy operette „C“ bérletben.
Csütörtökön Gretchen bohózat „A“ bérletben.
Pénteken Fatimica operette „B“ bérletben.
Szombaton Császár katonái dráma „C“ bérletben.
Vasárnap délután Gül baba operette bérletszűnet.
Vasárnap este Debreceni csata 1848-ban dráma és Rokkant huszár népszimű, kis bérletben.

* **Az Artatlanok.** Budapestről jelentik: Fényes Samuak szombaton a Nemzeti Színházban bemutatott „Artatlanok“ című darabja vasárnapra is ki volt tűzve előadásra. Somló Sándor igazgató azonban a darabot levette a műsorról. Tegnapi Fényes darabja helyett a „Mary Ann“ került színpadra. A fővárosban elterjedt annak a híre, hogy a darabot a kultuszminiszter intézkedése folytán vették le a műsorról. Ezzel szemben Somló Sándor kijelentette egy könyvnyomtatás útján, hogy a szombati előadás során lefolyt demonstráció miatt vette le a műsorról a darabot a szerző hozzájárulásával.

* **Március tizenötödikének** hatvanadik évfordulóját nagy kegyelettel készül megünnepelni a szintársulat. Az ünnepi előadás keretében színpadra kerül Than Gyula „Debreceni csata“ című egy felvonásos drámája, mely telve van lángoló hazá-

szeretettel. A rendkívül hatásos dráma szereplői J. Csáder Irén, Barcsi, Vadász és Szilágyi.

* **Vig özvegy** pompás zenéjű operette kerül szerdán színre kiválóan elsőrendű szereposztásban. Csütörtökön megismétli a társulat a Gretchen című mulattató bohózatot, míg pénteken ismét a Fatimiza rendkívül sikert aratott operettében fog gyönyörködni közönségünk.

* **Császár katonái.** A magyar színháznak ez a páratlan sikert aratott drámája lesz a legközelebbi újdonság, melyre a társulat javában készül Zilahy igazgató rendezése mellett. A császár katonái budapesti nagy sikere a legrövidebb idő alatt hozta meg a drama első jubileumát. Az újdonság kétség kívül nálunk is az idei szezon szenzációja lesz. Az előadásban a társulat elsőrendű erői vesznek részt.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uránus mai új műsora. 1. Kiváncsi gyakornok (bohózat). — 2. Ártatlan a bűnösért (dráma) — 3. Faszégyártás (eredeti felvétel). — 4. Hazbérzsora Franciaországban (bohózat). — 5. Ir románc (dráma). — 6. Ali-Baba és a 40 rabló (gyönyörű színeket nagy látványosság). Holnap, szerdán delután 4-5-ig és 5-6-ig félhétjáru gyermekelőadások. Teljesen új műsor.

Rablótámadás a Petőfi-kertben.

Kifosztott gyári munkás.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) Bármilyen jók is Debrecenben a közbiztonsági állapotok, azért olykor-olykor a változatos kedvű történetek olyan vakmerő esetek, melyeket rendszerint — már csak a régi szokás alapján is — a rendőrség rováására írnak.

Ilyen eset történt az elmúlt vasárnap este a Petőfi-kertben, mely ugyan így téli időben elhagyott, de azért a város egyik legforgalmasabb helyén, a pályaudvar előtt terül el.

Mike József kefégyári munkás vasárnap heti kere-ményéből alapos kis koresmást rendezett, mely alkalommal egy kissé le is itta magát. Este 9 óra tájban a Salétrom-utcai koresmákból erősen ingadozó léptekkel haladt a Homokkertben lévő lakása felé.

Utközben az erős tavaszi szél kijózanította és a pályaudvar elé érve a lámpák fényénél megszemlélte pénzét. Mintegy 25 koronája volt. Ezt szépen zsebrevágva, nyugodtan folytatta útját.

A pénzzámlálásnak azonban szemtanuja volt két csavargó, akik a jó zsákmány reményében szépen követték a támolygó atyafit.

Mike József a Petőfi-kertbe vette az útját. Csak erre várt a két csavargó. A kertben rátámadtak Mikére s a földre reperve a magával is tehetetlen embert, elszedték tőle minden pénzét és értéktárgyait s aztán elmenekültek.

A kifosztott ember segélykiáltásaira a közelben posztoló rendőr s a járőkelők üdözbé vették a rablókat, de ezeknek sikerült elmenekülniök.

Mike József aztán bement a bünygyosztályra és megtette a fejelentést. Nagynehezen előadta a részleteket és hogy miként néztek ki támadói.

Ennek alapján a rendőrség már nyomában is van az egyik rablónak, ki nem más, mint Csomós András rozott multu csavargó. Cinkostársát még nem ismerik, de erőlyesen nyomozzák s valószínű, hogy mindkét rabló rövid időn belül a börtönbe kerül.

Véres tüntetés Debrecenben.

Tüntetés a választói jogért.

A rendőrök és tüntetők harca.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas és végeredményében véres tüntetés élénkítette tegnap az esti órákban a város kihalt utcáit. A tüntetésnek, melyet az általános tükös választói jogért rendeztek a debreceni szocialista érzelmű munkások, nagyon sok áldozata van, mindkét fel, úgy a tüntetők, mint a rendőrök részéről, akik közül azonban valami súlyos sérülést egy kivétellel senki sem szenvedett.

A tüntetés ugyanis odáig fajult, hogy a tüntetők a rendőrökkel összeütköztek, úgy, hogy a rendőrök, mikor már kövek is röpültek feléjük — kardjaikat használták.

A tüntetés.

A szociáldemokrata központ felhívta az egész ország munkásságát, hogy tiltakozzék az általános választói jognak szerintük tervbe vett megeseonkítása ellen. A fővárosban épp vasárnap volt nagyobb szabású tüntető napgyűlés és a tiltakozás heve a vidékre is kiterjedt.

Itt Debrecenben a munkások egy esti tüntető felvonulás keretében akartak kifejezést adni tiltakozásuknak. A munkásokat este 7 óra a szakegyletekbe tömörítették, honnan kisebb csapatokban indultak el a tüntető köuttra és az egyes csapatok a Kossuth- és a Csapó-utcaikon adtak egymásnak találkozókat, ahonnan aztán felvonultak a Piacra. A tüntető tömeg ekkora már 6-8 száz főre szaporodott és éltetve a választói jogot, a Hatvan-utcaán vonult le és fel, majd pedig a Piacon keresztül a Kossuth-utcaára, mindenütt éltetve a választói jogot. Itt már nagyon hangos lett a tüntetés és erős felkiáltások kíséretében aposztrófták a belügyminisztert, a kormányt, no meg a debreceni rendőrséget.

Ezalatt erősen csilingelt a rendőrségi központ telefonja. A rendőri őrszemek ugyanis nem tudtak ellentállani a tömegnek, mely egyszerűen elseperte őket. És hiába szólították föl a széteszlásra a tömeget, a tüntetők nem is hederitettek a három negy rendőrré.

A rendőrségi központon Simon Miklós ügyeletes kapitány, Bikfalvy ügyeletes rendőrbiztos tizenöt rendőrrel a helyszínre küldte. A kis rendő csapat galoppban ért a helyszínre és a tüntető tömeget a színház előtt kapta, honnan lassanként az utca torolata felé visszaszorította a tüntetőket, kik ismételt felszólításra sem akartak széteszlani.

Ekkor már kirepültek hűvelyekből a rendőr-kardok. A tüntetők csendesebb része erre gyorsan széteszlott, de az ottmaradtak annál fenyvegetőbb magatartást tanusítottak és bevették magukat a szűk Városház-közzre és ottan zajongtak. A rendőrcsapat ekkor hirtelen kötfelé oszlott és a kis szűk sikátorban két tűz közzé szorították a tüntetőket, akik kövekkel feleltek. A sikátorban egy rakás kődarab volt, melyet az utca köve ezésére használtak. Ezekkel kezdték dobálni a rendőröket, kik közül egyik rendőrt egy nagy kődarab terdálácson ért, úgy hogy a rendőr nyomban a födre rogyott.

Erre kivont karddal robantak a tüntetőkre a rendőrök és nagynehezen széteszlatták a megfogyott tömeget. Nagyon sokan vérző fejjel hagyták el a harc színhelyet. A rendőrök csak kardlapot használtak, de így is nagyon sok könnyű sebesültje van a küzdelemnek.

Az utcákon csak a kíváncsiak tömege maradt, de ez is hamar széteszlott.

Három tüntetőt, Holstein Jakab kárpitost, Szabó Lukács esztergályost és Varga Gyula kőmivest a rendőrségre bekisértek.

Véres epizódok.

A tüntetésnek legsúlyosabb sebesültje Tarnóczy Lajos nyomdász, kit a rendőrök a színház előtt véresre kardlapoztak. Tarnóczyt több súlyos sábtól borítva szállították lakására. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Rajta kívül számosan szenvedtek a rendőrkardoktól kisebb nagyobb sérüléseket, de ezek igyekeztek menekülni, így kilőüket nem is tudták megállapítani.

A rendőrök közül csupán az 1. és az 50. számú rendőr szenvedett, de csak oly jelentéktelen sérülést, hogy továbbra is szolgálta ba maradtak.

A titokzatos Vilmos tisztt.

A szemtanuk állítása szerint egy Vilmos huszár tisztt is befolyt az utcai harcba. Állítólag mikor a rendőrök a színház előtt egy kisebb tüntető csapatot akartak kardlappal széteszlanni, arra haladt egy Vilmos huszártisztt és kivont karddal segítette a rendőröknek. A szemtanuk szerint ez sebesítette meg oly súlyosan Tarnóczy munkást.

Általános sztrájk.

Tarnóczy Lajos szomorú esete nagy izgatottságba hozta a munkásságot és már az a hír is forgalomba került, hogy ha a munkásság elégtételt nem kap — általános sztrájkba lép,

A tegnap éjjel a rendőrség erőlyes intézkedéseket tett az esetleges zavarok elfojtására.

Az éj azonban nyugodtan telt el. Hír szerint a szocialisták az esti tüntetéseket egy hétig mindennap folytatják.

A debreceni atléták sikere.

Két bajnoki győzelem.

A D. T. E. újabb babérai.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) A „Debreceni Tornaegyesület“ kiálló atlétái ujaob győzelmet, dicsőséget szereztek egy letüknek, illetve Debrecen városának. Ezen szereplésükről a következőkben számol be kassai tudósítónk. A „Magyar Atlétikai Szövetség“ megbízásából a Kassai Atlétikai Klub folyó hó 8 án rendezte meg Felsőmagyarország birkozó bajnokságait, mely a nagyarányú küzdelemre tornaegyesületünk legjobb birkozóit nevezte, illetve küldötte ki, kiket az egyesület képviselőiben Lestyán Adorján kir. tanácsos elnök, Szarukan Sándor titkár, Czink Aladár választmányi tag kísérték. A bajnoki küzdelmek mindvégig igen magas színvonalon állottak s a nagyszámu intelligens sportpublikumot olykor-olykor valósággal ex azisba ejtették.

Izgalmas munka után jutottak a mieink a babérhoz. A nehézsúly csoport bajnoka Rudolf Imre lett, míg a középsúly bajnokságot Horváb Aladár küzdötte ki magának. Mindkettő régi és sok dicsőséget szerzett tagja a Die-nek. A nehéz súlycsoportban második lett Czink Sándor, ki bar még nem régen állott trainingbe, már is a legszebb reményekre jogosító munkát produkálta a versenyen.

Általában a debreceni versenyzők biztos, elegáns fellépése, változatos munkája egy csapatra meghódította Kassa sportközönségét, melynek sorában ott láttuk gróf Zichy Károlyt a Kac elnököt, báró Kele Vincét, Szmrchányi Jenő nyug. kuriai bírót, báró Ambrózy Gyulát, Jankó Miklós kultur főmérnököt, Lukács István huszárszázadost, ki a debrecenieknék régi sport ismerése, Barlay Oszkár, Halmy Károly dr., Szepeffi Miksa, Urbán Pál kassai vezér-sportembereket stb.

Nekünk debrecenieknék végtelen jól eső ovációban részesítették gőztesünket, kik kiváló sporttehetség, lelkiosmeretes training folytán jutottak a bajnoki címhez. A versenyzők munkája különben Nagy Károly Frigyes magyar birkozómaster szakavatott vezetését is dicséri. A debreceni sportemberek a hétfő reggeli vonattal tértek vissza városunkba.

Kilenc ítélet.

Ítélet a Husz-féle pénzhamisítási bűnpörben.

— március 10.

Tegnap fejezte be a debreceni törvényszék a nagy pénzhamisítási bűnpör tárgyalását, melyről tudósítók a következőket jelentik:

Főtizkor bevezették az ö-szes vádlottakat és kevéssel utána dr. Tóty István elnök megnyitotta a tárgyalást és felolvasta a megvizsgált ítéletet. E szerint:

Fischer Lázart, aki a pörben mint főbűnös szerepel, 5 évi fegyházra ítélte a törvényszék. Ebből 6 hónap a vizsgálati fogsággal ki van töltve, ezenkívül 5 évi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak ez időre való felfüggesztésére ítélte el. Kopolovits Wolfot két rendbeli hamispénz forgalombahozása által elkövetett cselekmény miatt nyolc havi börtönrre, melyből három hónapi vizsgálati fogságot kitöltöttek s átvitt a bíróság ezenkívül három évi hivatalvesztésre, költségek megfizetésére, Katz Sámson két rendbeli cselekmény miatt öszbűntetésül 1 évi börtönrre, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére, David Martont 3 havi fegyházra 100 korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre, valamint 650 korona kártérítésre, Salamon Strullt törz és hamis pénz forgalombahozataláért öszbűntetésül egy évi és egy hónapi börtönrre, ebből kitöltöttek számítottak 9 havi vizsgálati fogság s 3 havi hivatalvesztésre, kártérítés és utánjárás költségek fejében 367 korona 94 fillér megfizetésére, Feig Smil Strull hat hónapi börtönrre, három évi hivatalvesztésre, mint fő- és 50 kor. mellékkártérítésre, Nikita Istvánné 7 napi, Kobaly Ferencet egy hónapi fegyházra és egy évi hivatalvesztésre, Leuka Andrást 5 napi fegyházra ítélte, míg David Adóft, Stern Sámson, Husz Ábrahám Chajmot, Deak Juont és nejét felmentette a törvényszék.

Dr. Thury Endre ügyész David Márton, Salamon Strull és Katz Sámson ítéletében súlyosbírást kért.

A vádlottaknak Darvay Sándor románul tolmácsolta az ítéletet, amely ellen az ítélték Nikita Istvánné, Kobaly Ferenc, Leuka András kiételével felmentésükért fellebbeztek.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, március 9. A képviselőház mai ülésének végén Lukács László beszélt a javaslat ellen, kijelentvén, hogy pártjának minden tagja küzdeni fog a javaslat ellen. A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés véget ért.

Bezárták a müegyetemet.

Budapest, március 9. A müegyetem légymányosi palotájában egy szolgáló kiütéses tifuszt kapott. A beteget és családját kórházba vitték, a rektor rendelkezése pedig a müegyetemet bezárták. E rektori intézkedés városszerte nagy feltűnést keltett.

Letartóztatott bankigazgató

Szabadka, március 8. A kereskedelmi és iparbank letartóztatott igazgatóját, Fürdői Jakó, azért, mert semmi körülmény nem teszi valószínűvé esetleges szökését, a vizsgálóbíró szabadtábra helyezte.

Szociálisták tüntetése.

Budapest, március 9. A választói jog miatt a fővárosi szociálisták nagy tüntetést rendeztek. A tüntetők a Nemzeti Kaszinó elé vonultak, ott Andrásyt és párthiveit abecugol-

ták, majd a Kaszinó ablakait beverték. A rendőrség erre feloszlatta a menetet.

Uj képviselő.

Trencsén, március 9. A mai képviselőválasztáson Bóla Henriket 334 szótöbbséggel képviselővé választották. Az uj képviselő alkotmánypárti programmal lépett volt fel.

Ingaflanok forgalma.

Besenyey Gyula és neje Nagy Ilona vesznek a debreceni 760. sz. tjkvben foglalt Kölesay-utca 9. sz. házat Vetésy Mihálytól 22,000 koronáért.

Györfi Antal veszi a debreceni 8144. sz. tjkvben foglalt 338 négyszögöl Csapokerti szőlőt Balog Andrástól 1400 koronáért.

Csáli József és neje vesznek a debreceni 8342 sz. tjkvben foglalt 1 hold 1550 négyszögöl ondódi földet Csontos József és nejétől 1200 koronáért.

Nemes Gábor és Ibos Erzsébet vesznek a debreceni 2973. sz. tjkvben foglalt 2 hold 1119 négyszögöl ujosztású földet Jóna Mihálytól 2400 koronáért.

Kovács Ferenc és neje Barcza Juliánna vesznek a debreceni 1591. sz. tjkvben foglalt Darabos-utca 39. sz. házat Bakóczy László és társaitól 11,800 koronáért.

Ennerick Arnold vesz a debreceni 1549. sz. tjkvben foglalt 10 hold 10 négyszögöl ujosztású földet Tóth Bálinttól 11,155 koronáért.

Jóna Gyula és neje Peleskey Emma vesznek a debreceni 4570. sz. tjkvben foglalt 14 hold 104 négyszögöl ujosztású földet özv. Szikszay Istvánnától 16,200 koronáért.

Horváth András veszi a 4570. sz. tjkvben foglalt 14 hold 103 négyszögöl ujosztású földet özv. Szikszay Istvánnától 16,200 koronáért.

Kiss Gábor és Erdős Juliánna vesznek a debreceni pusztamacsi 115. sz. tjkvben foglalt 5 hold tanya-földet a debreceni takarékpénztártól 4250 koronáért.

Berger Lipót és neje Dauts Hani vesznek a debreceni 2729. sz. tjkvben foglalt Erzsébet-ut 10. számú házat Berger Balától 5000 koronáért.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

35

Anna egy csöppet sem volt fakóbb az ő egyszerű fekete seiyem ruhájában a korzó istennőinél.

Általában eleganciára és bájosságra született, a termete kiválóan szép és feltűnő vala.

Amint végigsétáltak a György karján a keskeny kövezeten, a férfiak utána pillantottak s a nők is érdeklődve függesztették rá a tekintetüket.

Hirtelen felkapta az asszony a fejét.

— Valami színész... .

Ezt mondta valaki a háta mögött. Aztán elmosolyodott. Hallotta sokszor, hogy Budapesten a színésznők tudnak igazán az utcának öltözködni, annál silányabbak aztán a lámpák előtt, mikor a szerény mosóruhában sétálnak rokokó-szalokban és minden második szavuk marquis és madame.

Aztán hamarosan végigjárt néhány üzletet.

Délután volt már, megéhezett. Fáradt és kedvetlen lón. Ritkult a korzó s itt-ott már megjelennek azok az alakok, akik tizenkét órákor éhesen, de vidáman igyekeztek

előre az utcákon. Most jólakottak voltak, de kedvetlenek. Mennék ismét a munkára. Nyugtalanok, a gyomrukát féltik — s ujra szürke és hideg lesz az utca.

XVI.

Este.

Anna az ablaknál ült és kivágyott a sötétbe. György nincs itthon. Elment valamerre. Egész nap emberek jöttek-mentek nála. Ez a hét valóságos pokol. György nincs itthon soha. Azt mondja, a hivatás szólítja el. Belekeveredett valami internacionális bandába, szocialista munkások közé, ott jár-keleköztük, valami nagy sztrájkra készülnek az emberek... Hisz ez határos az örülléssel.

S nem jön haza még mindig.

Anna az ablakon át esőndesen, bizonytalanul lesi, hogy jön-e elő a homály valamelyről a nagyváros fölé. Kívül a liget felé esik ez a ház, oly üres, hogy szinte felelmes benne lenni. Aféle régi módi földszintes házikó. Egyedül laknak benne. György azt mondta, hogy ez jó. Anna azonban az elhagyatottság kinszenvedéseit érzi. Senki, senki. Egy vén asszony jön takarítani, az elhozza déiben az ételt, este koresmában esznek.

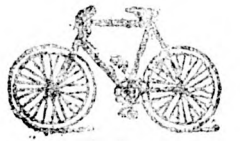
Oh, hisz ez rettenetes.

A sötétben ül. Künn árnyak repkednek a fák között. Nagyranyitott szemekkel mered bele az égbe. Egető szurást érez a fejében, alig lélegzik s a szíve dobogását figyeli. Gondolkozni, gondolkozni... Oh, rettenetes gondolkozni. Ugy szeretné, ha üres volna az agya s nem jönnének elő neszielen repülés-sel az árnyak, amelyek kinózzák és kimerítik. Gondolkozni lehet-e az ő életén? Hisz bu és fájdalom itt ez minden. Hova jutott?

(Folyt. köv.)

Kiadja a „Debreczen“ Hirlaphiadó Vállalat Készvénytársaság.

Kerékpár, varrógép,
gramofon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémszerelvények, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

396/1908. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 20525. 1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint dr. Tervev Tamás részére, Kertész János debreceni lakostól 17 kor. 93 fill. tőke, ennek 1906. évi szept. 24. napjától számítandó 5% kamata és eddig összesen 97 kor. 10 fill. perkoltség erejéig 1907. évi június hó 17-én biróilag felúfoglalt és 1930 koronára becsült gazdasági eszközök és egyéb ingóságok 1908. évi március hó 26-án délután 2 órákor kezdetét veendő és Halápon Jobbágy János tanyáján és Darabos-utca 12. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi február hó 23.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, sima szőlő vessző, spárga, füzdugvány és diszcserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN, Hunyadi-utca 17. Alapított 1895-ben. Interurban és megyei telefon 76. sz.

A homok-kertben

a főutcán — három utcára nézőleg — szemben az iskola épülettel eladó házhelyek kaphatók. Felvilágosítást nyújt

dr. Irinyi István

Debreczen, Arany János-u. 4.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Tüdő és légzőszervbetegek, asztmatikus gégebántalomban szenvedők!

Ki tüdő és gégebajától, meg a legmakacsabbtól, ki asztmájától, meg a legrégebbtől és látszólag gyógyíthatatlantól egyszer és mindenkorra szabadulni óhajt, forduljon A. Wolffskyhoz, Berlin IV., Weissenburgerstrasse 79. Ezer köszönőirat kezekedik gyógykezelésének nagy eredményéről.

Újdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-fele siffonok, havasi vásznak, LIL I O M VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

Bankkegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Fogla kozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére. Az igazgatóság.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm-és divatkelmekből gyönyörű választéket tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában. Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Gyümölcsfa oltványok eladása.

Folyton nagyobbodó faiskolából eladó mintegy 70,000 db 3-4 éves gyümölcsfa-oltvány, erőteljes, egyenes és dugyökérezetű példányokban. Alma: Téli aranyparmér, Jonánthán, Sárga Bellefleur, Nagy casseli renet, Téli fehér Kálvil, Batul, Török Bálint, Hollandi arany kormos, Sívári, Körteoltványok 20 fajtában. Oltott Beszterzei és más szilvafajták, cseresznye meg és diófák. Ára darabonként 60 fillértől 1 koronáig. Eladó továbbá 150,000 db 1-2 éves oltványok, szemzések, alma és körte vadoneok. Árjegyzéket szívesen küld Szász János faiskolája Nagybányán.

Dr. Ujlaki Hugó

ügyvédi irodáját

Piac-utca 63. sz. ház emeletére (Fenyő-ház.)

helyezte át.

Jótekonycélú nagy hangverseny

február hó 20-án pénteken este 8 órakor a bika-szálló disztermében. a létesítendő gyermek-kórház javára

Dolmányi Ernő, Hubay Jenő

és POPPER DÁVID zeneművész urak közreműködésével A zongora kíséretet W. Domanczyk Maria urnó volt

szíves elvállalni előre válthatók Páholy, ülő és álló-jegyek Mihailovits Jenő ur gyógytárában.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyviz
Orvosilag ajánlva: lúgyavas diathesis, köszvény,
cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bán-
talmaknál stb. Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi
iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen.
Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszer-
üzletekben.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-
háza az Arany János-utca 2. (Magyarok
épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok
lépcső-feljáróján. Telefon 419.

— **Székely Imre** nap-nap után
állandóan támadja lapjában **Márton**
Imrét, pártunk érdemes elnökét, ugy-
szintén lapunkat, melyet úgy igyek-
szik feltüntetni, mintha az **Márton**
Imre irányítása alatt állana. Ami
Márton Imre erkölcsi integritását il-
leti, azt **Székely Imrével** szemben
feleslegesen lenne nekünk megvéde-
nünk, hiszen a közönség megta-
nulta ismerni **Márton Imrét** is meg
Székely Imrét is. Ami pedig **Márton**
Imrének lapunkra gyakorolt befo-
lyását illeti, az tisztán politikai ter-
mészetű és soha sem lépte át azt a
határt, amelyen belől egy párt-
közönség pártjának s illetve az azt
képviselő elnökségnek tartozik. —
Együtt kívántunk megjegyezni **Székely**
Imre okvetetlenkedéseire, ame-
lyekre vonatkozólag a közönség már
régóta megalkotta a maga vélemé-
nyét.

— **Személyi hír.** Némethy Károly
miniszteri titkár tegnap Debrecenbe
idézött.

— **Dr. Kardos Samu levele.**
Lapunk március 7-ik számában kö-
zöltük Dr. Kardos Samunak a deb-
receni egyetemre vonatkozó levelét,
mellyel kapcsolatban másnap a D.
F. U.-ban egy cikk jelent meg. E
cikkben nevezett lap méltatlan tá-
madásban részesítette Kardos dr-t.
félremagyarázva levelének tenden-
ciáját. A D. F. U. cikkére Kardos
Samu dr. az alábbi levelet intézte
hozzánk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Debreceni Független Ujság”
folyó évi március 8-iki számában a deb-
receni zsidóság és az egyetem felirással
megjelent cikkre két tiszteletteljes meg-
jegyzésem van:

Az egyik az, hogy csak az elfo-
gultság, vagy a rosszakarat magyaráz-
hatja oda nyílt leveletemet, mintha én
abban a debreceni zsidóságról szólna
volna, vagy éppen azt támadtam volna
meg. Kifejezetten benne van levelem-
ben, hogy a hazai s különösen a fővá-
rosi dugas zsidóság áldozatkészségét
kívánom dr. Bakonyi Samu és a többi
husz zsidófelekezeti országgyűlési kép-
viselő agitációja útján igénybe venni.

A másik pedig az, hogy a cikkiró

ur szíveskedjék bemenni a kollégium
pénztári hivatalába és ott meg fog
gőzödni arról, hogy én már tíz évvel
eze őt 50 forintot, vagyis 100 koronát
adtam a debreceni egyetem céljára.

Együtt konstataálni nem annyira a
magam, mint az igazság érdekében
kötelességemben állónak tartottam.

Debrecen, 1908. évi március hó
9-én.

Dr. Kardos Samu.

— **A Zenede hangversenye.** Nagy
és fényes publikum töltötte meg március
8-án a Zenede dísztermét. A vasárnapi
matiné szereplőinek produktuma meggyőző t
mindenképp arról, hogy ennek az intézetnek
hatalmas feladata van. Székely Emma zong-
zora játéka nyitotta meg a műsort. Hegedus
Endre Mozart sonátáit játszotta sikeresen.
Horváth Eleonóra játéka precizitásával, Ká-
nyássy Ilonka és Gonda Eszti 4 kezes gon-
gora előadása gyönyörű és összhangjával ér-
demeltek ki a közönség tapsait. Pálffy Iván
zongora játéka gyakorlott kézzel és kitűnő
zene érzékre vall. Eután Rózsa Endre zong-
donkázó t s nagy tetszést keltett játékaival.
Tikos Etel nagy tudással rapsódiákat adott
elő zongorán. Losonczy Irma és Györfi Margit
4 kezes zongorán ünnepi-indulót adtak egy
Vas Jolán következett és zongorázott me-
legséggel, precizitással. Szántó Magda gyö-
nyörűen hegedült és kitűnően kísért zongor-
rán Maedel N. Kövendy Dénes nagy sikert
araton játékaival. Kedves négy kezes játéka
volt Holender Erzsike és Olgának. Simon-
ovics Rózi hatalmas sikert aratott bájos
előadással. Fábrián Erzsike, Wunderlich
Géza, Pálffy Erzsike és Furedi László játéka
hosszantartó tapsvihart váltott ki. Tudós
Kata „Bölcsődét” zongorázta nagy gyakor-
lottságra és finom érzékre vall. játékkal.
Freud Erzsébet, Szántó Magda és Rózsa
Endre nagyaráú hármes szama fényes
sikerrel zárta be a hangverseny matiné
élvezetes műsorát.

— **Zoltán napja.** Tegnap volt Zoltán
napja, amely alkalmából a város első Zoltá-
napját: Weszprémy Zoltán főispánt igen
számosan keresték fel szerencsevívátaikkal.
A jó kívánásokból természetesen a város
többi Zoltánjai is kivették részüket.

— **Az evang. filéregylet kabaréja.**

Pompás kabaré-előadást tartott az evang.
filéregylet vasárnap délután a Bika díszter-
mében, melyet zsufolásig megtöltött az ér-
deklődő közönség. Az előadás a Magyar
Társaság precíz nyitányával kezdődött, amit
Schönhoffer Ida remekül előadott magánje-
lenete követett. A kisszeny korszak meg-
tapasztal. Nagy művészi k szésséggel inter-
pretálta Erdős Juliska Chopin Boléroját. A
játéka felhangzó tps után Nagy Farkasné
adott elő pompásan, rendkívül nagy hatás
mellett néhány énekszámot. A műsor követ-
kező száma egy bájos kis leánykának, Ba-
lga Margitkának korát messze fölülmuló
készséggel előadott hegedűszámai voltak. A
kis művésznőnek sokat tapsolt a közönség.
Utánna Czobor László szavalt el egy melo-
diámát dr. S. Éll Kálmán és Dénes Arthur
diszkrét kísérelé mellett megrázó erővel. — A
műsornak egyik legszebb pontja a Farsangi-
bucsu volt. A pompás jelenetben szerepeltek
Rajczy Anna vidámság kiállyője, Csaha
Sándor Karneval, Kontsek Irénke Ámor,
Kontsek Miko Pierott. A táncokat lejtették:
Materny Aranka, Szechló Bözsike, Biró
Janka, Harsányi Jolán, Harmath Teréz, Nik-
hazy Tilla, Kiss Kari, Materay Irénke, Kár-
páty Lenke, Szikszay Málka, Lázary Mar-
git, Gyürky Irénke, Kocsár Ilonka és Sorin-
ger Hilda. A hálás publikum a rendkívül
bájos táncokat megismételtette. Kubay Ma-
riska és Sexty Emil nagy siker mellett ad-
tak elő egy ötletes jelenetet. Majd Czibulka
olasz szerenádját élvezte végig a közönség
Vásáry István, András, József, Ehrlich Jó-

zsef és Gyarmathy István remek előadásá-
ban, amit Czobor László hatásos vizsgava-
lata követett. A műsort egy pompás zene-
szám zárta be, melyet Vásáry István, Vá-
sáry András, Gyarmathy Miklós, Urbanovitz
Miklós, Vasáry József, Balogh Gábor, Gyarmathy
István, Urbanovitz József, Balogh
Margitka, Müller Lili, Gyarmathy Klarika
(tambourinal), Gyarmathy Mariska és Frá-
ter Sándor adtak elő.

— **Valtozás a kisvonal menetrend-
jén.** A helyi vasút igazgatósága március
15-től kezdve két új vonatot vett fel a me-
netrendbe. Az egyik indul a Máv indóházról
reggel 6 óra 41 perckor, a Bika szállodától
reggel 6 óra 49 perckor, érkezik a Nagyer-
dőre reggel 7 óra 02 perckor. A másik indul
a Nagyerdőől reggel 7 óra 08 perckor, a
Bika szállodától 7 óra 21 perckor, érkezik
a Máv. indóházhoz reggel 7 óra 29 perckor.

— **Meglopta a szüleit.** Tegnap este
az állomáson Boos András detektív elfogta
Racz Mibály 10 éves gyermekét, ki szüleitől
nagyobb összegű pénzt ellopott és megakart
szökni. A rossz fiut átadták szüleinek.

— **Március 15.** A debreceni pincér-
szakiskolában f. hó 16-án, azaz hétfő d. u.
3 órakor az iskola emeleti helyiségben,
(Miklós-utca 3. szám), az 1848. márciusi
nagy napok emlékére Markus Jenő f. b. gond-
nok, Hauer Bertalan f. b. elnök, Poister
Adolf János szakiskolai igazgató veze-
sége alatt hazafias ünnepély tartatik, melyre az
érdeklődő közönséget ez uton is meghívja a
rendezőség.

— **Halál az utcán.** Böszörmény-
ben tegnap az utcán Csiba Imre 13
éves gyermek hirtelen összeesett és
meghalt. Az orvos megállapította,
hogy a gyermeket agygörcs ölte
meg.

— **Kétségen felül áll, hogy a hazai**
„Vita” forrás (Sóskút, Vas megye) nemcsak,
hogy minden tekintetben pótolja, hanem
felül is múlja a hasonló összetételű külföldi
ásványos gyógyvizeket, valamint pl. a Billin,
Contrexviller, Fachinger, Vichy, Wildungen
és még más hasonló források vizeit, amint
arról hírneves orvosaink, vegyészeinktől be-
kért véleményezések alapján személyesen is
volt alkalmunk meggyőződni. A „Vita” for-
rás támogatása hazai érdek, mert éppen
ennek a forrásnak hivatása, hogy a feles-
legesen importált külföldi ásványvizek be-
hozatala elő gátat vessen.

— **Megverték a rendőröket.** A ná-
nási virtus úgy látszik abban merül ki, hogy
elverték a közrend közeget. Vasárnap is
Narásom egy 15 főből álló részeg legény-
csapat Kun László és Kató Sándor rend-
őröket úgy elverte, hogy azok súlyos sérülé-
seket szenvedtek. Három virtuskodó legényt
letartóztattak.

— **A zsidó polgári leányiskola mu-
latsága.** A zsidó polgári leányiskola hang-
versenyére és táncmulatságára, amely folyó
hó 18-án lesz az Arany Bika dísztermében,
már szétmentek a meghívók. Az iskola jó-
akarói és az ifjuság barátai körében nagy
érdeklődés mutatkozik az új tanintézet és be-
mutatkozása iránt, amit a már eddig váltott
jegyek is bizonyítanak. Jegyek kapható Aczél
Henrik könyvkereskedésében és Bekés Lajos
divatáru üzletében.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a
tavaszi tanfolyam folyó hó 11-én, szerdán
délután 6 órakor kezdődik meg. Beiratkozni
bármely időben lehet, Péterfi-utca 2. szám
alatt. Telefon szám 510.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap
folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban
a következő haláleseteket jelentették be:
Tóth Gáborné ref. 24 éves, Duli Lajos ref.
14 hónapos, Dér Zuzsanna ref. 18 éves,
Nagy Eszter ref. 15 éves, Marosán Lászlóné
ref. 33 éves, Nagy Rozália rom. kath. 3
hónapos, Fekete Viktória ref. 21 éves.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Néhai Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró lapsi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő özei közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Értekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Acs Nagy Ferenc József kir. herceg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Jóírásu és olvasni tudó kis lány azonnal felvétetik Miklós-utca posta-gyűjtőbe. özv. Soós Albertné.

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bír, óhajtaná egy 32-36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását legjobb anyaggal és szolid árrért eszközölöm. — FOLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1. Telefon 168. sz.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkal, mézarszékekkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebnernél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészíték. Cim a kiadóhivatalban (1451)

Kiadó 40 év óta fennálló jóforgalmu fűszerüzlet. Értekezhetni Csicsó Lajos tulajdonossal Hatvan-utca, vásártér 69. szám.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Kiadó 2 szoba, hozzátartozóival, 3 rakár, 5 pince, 1 konyha és eseléd ház, 1 petroleumos, 1 faraktár és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Csicsó Lajossal Hatvan-utca, vásártér 69. sz.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szíriény kezdő fizetéssel. Dezsó bankiroda Kossuth-u. 36.

Ebéd és vacsora készlet kaphat 2 fiatal ember intelligens családnál. Cim a kiadóban.

Eladó haz. A Boldog-kert I. járás 37. szám.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 esemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vallalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Budai KIRALY keserűviz

elsőrangú hashajtó

kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest-Kelenföld telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő légygátósága

Budapest-Kelenföld. Telefon 40-84.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divatgyönyörü

ujdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék — selymek voile de laine. Óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőisége (Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál Villágítótestek, csillárok és szerelvények das választéka.

Telefon szám: 568. 1068

Aki olcsón akar vásárolni,

keresse fel most az

Ott Károly

utóda fizetését KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, 161 pipere és bélésárak, ruhadiszek, kézimunka kelékek, férfingek és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alsószoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó le szállított árak mellett.

Ott Károly u.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénssavat

világhírű buziasfürdői szénssavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevéssé kiadós szénssavval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali viz! Felvilágosításal készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénssavművek és ásványvizek szétkúldési telepe Buziasfürdőn. Bürgonyeim: Muschong, Buziasfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.